

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених та студентів

**“СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ КРАЇН
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ”**
(26-27 листопада 2009 р.)

В чотирьох томах

Том 3

Дніпропетровськ - 2009

ЗМІСТ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРАЇН
З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Білій А.І., Бахмат О.А. Соціально-економічні аспекти розвитку Дніпропетровської області	3
Виноградов Д.В., Ганза І.В. Соціально-економічні аспекти проблеми ринку праці в сучасній економіці України	6
Головченко О.М., Головченко М.Ф. Методологічні підходи до оцінки загроз економічному розвитку регіону	8
Гриненко В.В. Система регулювання процесів містобудівельної діяльності органів місцевого самоврядування України	12
Горбачук В.М., Фещенко К.В. Розрахунок і аналіз агрегованих значень процентних ставок і грошових мас регіонів України за півріччя 2009 р.	14
Джусов О.А., Стоян К.С. Міжнародний туризм як один з факторів соціально-економічного розвитку держави	23
Жучок Т.М. Інноваційний розвиток регіону як чинник забезпечення його конкурентоспроможності	25
Казачков І.О. Стратегическое развитие металлургического комплекса Запорожского региона	28
Коваженков М.А., Бганцева Я.В. Стратегическое управление инновационным развитием ВУЗа как фактор социально-экономического развития региона	31
Колесникова А.В. Мотивационная сфера современного предпринимателя	36
Кучин С.П., Мещерякова С.В. Організаційна культура та її вплив на регіональний розвиток організацій соціально-культурної сфери	40
Литвин М.В. Напрями удосконалення механізму включення банківської системи України у глобалізаційні процеси	45
Максимович Ю.В. Проблемы внедрения инноваций на предприятии и пути их решения	48
Машурян А.Г. Інструменти підвищення динамічного розвитку агропродовольчого комплексу регіону	52
Мельникова Е.В., Захаров А.А. Роль маркетинга в стратегическом развитии регионов ЮФО РФ	54

Пескова Н.В. Фінансування інноваційної діяльності в Дніпропетровській області	57
Петрунін В.Ю. Регіональні чинники формування, використання та розвитку людського капіталу	59
Пирог О.В. Економічний розвиток країн-лідерів в умовах світової фінансової кризи	63
Поліщук В.Г. Стратегія стимулювання сталого розвитку регіонів як основа реформування економіки України	66
Руденко В.О. Наслідки використання інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення сталого розвитку	70
Руденко М.В., Олексієнко В.О. Регулювання розвитку житлово-комунального господарства як галузі соціальної інфраструктури України	72
Славкова А.А. Фінансовий механізм реалізації державної політики доходів громадян: мінімальна заробітна плата – регіональний аспект	75
Стогул О.И. Качество обслуживания на пассажирских автобусных станциях как объект управления	80
Темиргалієв Р.І. Взаємопов'язані елементи впливу держави на надходження інвестицій у регіон	83
Томилина Л.Б., Романова Л.А., Прохоров В.Т. О стратегии восстановления отечественной обувной отрасли в Южном Федеральном округе России	85
Цибулін І.Т. Шляхи модернізації резервної валюти у рамках реформування світової фінансової системи	90
Чабаненко Ж.М., Голей Ю.М., Назаренко М.В. Заходи щодо зміцнення фінансової основи соціально-економічного розвитку регіонів	93
Якименко Е.В., Коваленко А.Н. Трансформационные процессы в социально-экономическом развитии Донецкой области за период с 1997 по 2008 гг.	96

В Україні з її багатою історичною спадщиною і безцінними рекреаційними ресурсами туристичний бізнес розвивається з переважною орієнтацією на виїзд. Багато туристичних фірм надають перевагу перевезенням українців за кордон і лише невелика їх частина працює на запрошення гостей в Україну. Хоча саме туризм для України з її економічними проблемами може стати стабільним джерелом прибутку.

За своєю специфікою туризм і прямо, й опосередковано взаємодіє з багатьма іншими галузями: промисловістю, сільським господарством, будівництвом, транспортом, страхуванням, зв'язком, торгівлею, громадським харчуванням, житлокомунгоспом, сферою побутових послуг, культурою, мистецтвом, спортом. Він стимулює їхній розвиток, висуваючи вимоги якості до товарів та послуг, що споживаються туристами. У цьому плані значення туризму важко переоцінити.

Крім того, для нашої держави туризм є одним із напрямів її входження до світової спільноти.

Пріоритетним видом туризму для України залишається іноземний (в'їзний) туризм як вагомий чинник поповнення валютними надходженнями державної скарбниці.

Привабливою для інвестування є і Західна Україна, зокрема Львівська, Івано-Франківська, Волинська, Закарпатська області, які розташовані на заході країни, на межі з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією. Наприклад, за останні два роки потік туристів до Львова збільшився на 40%. Досягненню цього результату передувала велика робота Львівської міської ради та збільшення фінансування підтримки розвитку туризму. На сьогодні привабливими для інвестування є проекти, пропозиції щодо будівництва туристичних і спортивних гірськолижних трас, канатних доріг, спортивно-оздоровчих комплексів. Карпати – є тим регіоном України, який має всі можливості для розвитку гірськолижного спорту.

Також не менш важливим та актуальними є питання розвитку Криму та підготовки регіонів до проведення «Євро-2012». За останні дев'ять місяців в розбудову Криму було залучено 500 млн. євро прямих іноземних інвестицій. Завдяки цьому оновлюються курортні міста і селища, активно реконструюються кримські оздоровниці, готелі, динамічно розвивається індустрія відпочинку. Щорічна потреба в коштах для розвитку туристичної інфраструктури морського берегу Криму складає близько 1,5 млрд. євро. Україна має величезний

інвестиційний потенціал. Цьому сприяють значні курортно-рекреаційні ресурси, історико-культурний і природний потенціал, вигідне географічне положення, ринкова економіка, спрямованість України до євроінтеграції, наявність значних земельних ресурсів, які можуть використовуватися інвесторами для розбудови туристичної інфраструктури.

Все більше уваги приділяється питанням розвитку сільського та зеленого туризму, завдяки яким з'явиться можливість поповнювати місцеві бюджети і тим самим розвивати села але не в аграрному, а в інфраструктурному сенсі. Крім того, значна частина земельних ділянок на відміну від більшості країн Центральної та Східної Європи перебувають у власності територіальних громад міст і селищ, це спрощує процедуру узгодження та реалізації інвестиційних проектів.

Такі законопроекти розглядалися на засіданнях Міністерства культури і туризму України та були передані до Парламенту, і, можливо, найближчим часом вони перетворяться на діючі закони, які розпочнуть процес розвитку туристичного потенціалу нашої держави.

Жучок Т.М.

Луганський національний університет ім. Т.Шевченка

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

В даній роботі на прикладі Луганської області розглядаються елементи регіональної соціально-економічної системи в інноваційній економіці, які сприяють розвитку інноваційної діяльності, здійсненню трансфер технологій і в сукупності що формують ринок інновацій.

Основною проблемою підвищення конкурентоспроможності регіону є його інноваційний розвиток, який визначає рівень соціально-економічного положення області. Метою дослідження є інноваційний розвиток регіону з урахуванням використання результатів інноваційної діяльності. Поставлена мета зумовила необхідність рішення наступних основних завдань: розкриття суті інноваційної діяльності; визначення елементів і зв'язків між ними, які сприятимуть розвитку інноваційної діяльності.

За результатами аналізу спеціальної літератури по проблемам інноваційного розвитку під інновацією розуміється: «процес, що включає генерацію нової ідеї щодо продукції, технології, матеріалу, управління, форми організації виробництва – аналіз і відбір пропозицій, що поступили; апробацію розробки у виробничих умовах; масове виробництво і оцінку з боку споживачів».

Стосовно умов розвитку регіону використаний підхід Й. Шумпетера, що представив найбільш глибоке дослідження таких видів інновацій як: виготовлення нового, тобто ще невідомого споживачам блага або створення нової якості того або іншого блага; впровадження нового методу виробництва; освоєння нового ринку збуту незалежно від того, існував цей ринок раніше чи ні; отримання нового джерела сировини або напівфабрикатів; проведення реорганізації [1].

Згідно цьому підходу «інноваційний розвиток» регіону – це зміна його якості або перехід із старого якісного стану в новий, при цьому джерелом розвитку виступають суперечності між: обмеженими ресурсами регіону і потребами суспільства; потенціалом фундаментальної і галузевої науки і слабким рівнем доведення отриманих наукових результатів в практичну діяльність; розвитком регіону, викликаного інноваційними, демографічними, економічними, екологічними, соціальними чинниками і інноваційною трансформацією тих ресурсів, якими володіє регіон; розвитком галузей економіки регіону і розвитком комплексу галузей інфраструктури; механізмом формування і розподілу фінансових ресурсів і муніципальних утворень.

З цього випливає, що інноваційний розвиток – це управлінський процес, що забезпечує якісну і кількісну зміну параметрів регіональної соціально-економічної системи з метою реалізації процесу виробництва, розподілу і споживання нових товарів, знань, технологій і їх комерціалізацію.

Інноваційна діяльність розглядається нами як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2].

Для Луганської області характерний невисокий інноваційний потенціал [3], хоча умови для формування інноваційного потенціалу в регіоні є: активність регіональних властей, НДР провідних вузів області, господарська діяльність крупних промислових підприємств, наукові напрацювання малих інноваційних фірм. Отже, для підвищення інноваційного потенціалу Луганської області необхідно застосування інноваційного підходу, який дозволить реалізувати один з пріоритетних напрямів економічного розвитку регіону. Під інноваційним

підходом будемо розуміти сукупність прийомів, способів, які забезпечать розробку і розвиток нових ідей, технологій, ухвалення нових управлінських рішень, направлених на забезпечення конкурентоспроможності регіону.

Реалізація інноваційного підходу здійснюється на основі використання наступних стадій: досягнення мети в дослідженнях і розробках, інвестування, виробництво, освоєння продукції і вихід на ринок. Ці стадії інноваційного процесу і утворюють сфери інноваційної діяльності. Слід зазначити, що інноваційна діяльність включає не тільки інноваційний процес перетворення наукового знання в новий вигляд продуктів, технологій і послуг, але і маркетингові дослідження ринків збуту товарів, конкурентного середовища, а також комплекс управлінських і організаційно-економічних заходів, які в своїй сукупності приводять до формування інноваційної економіки.

Розглянемо елементи регіональної соціально-економічної системи в інноваційній економіці, які сприяють розвитку інноваційної діяльності, здійсненню трансферу технологій і в сукупності що формують ринок інновацій: регіональний технопарк; бізнес-інкубатори; центри трансферу технологій.

Мета діяльності регіонального технопарку – сприяти здійсненню університетських розробок для створення нового продукту, в якому потребує ринок. У цьому сенсі технопарк займає проміжне положення між науковою лабораторією і потребами ринку для реалізації і комерціалізації результатів наукової праці. Діяльність науково-технічного парку направлена на виявлення і розвиток інтелектуальної власності, а саме: збереження і розвиток інтелектуального потенціалу учених; комерціалізацію наукових ідей і винаходів; формування інноваційного середовища; впровадження нових сервісних послуг і сучасних наукоємних технологій на ринок науково-технічної продукції.

Слід відзначити, що реалізація інноваційної діяльності з урахуванням елементів регіональної соціально-економічної системи підвищить рівень конкурентоспроможності регіону, сформує економіку знань, капіталізацію нових ідей і технологій і визначить подальші перспективи його розвитку. Взаємозв'язок функціонування всіх елементів регіональної системи визначить напрями інноваційного розвитку регіону як направляючого чинника його конкурентоспроможності.

Література:

1. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия. – М.: Эксмо, 2007.

2. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Энергия инноваций. – 2004. – №1.

3. Наукова та інноваційна діяльність в Луг. Обл.: Стат. Зб. // Вих. № 09-15/379 від 28.08.2009 р. – Луганськ, 2008.

Казачков И.О.

Запорожская государственная инженерная академия

СТРАТЕГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА ЗАПОРОЖСКОГО РЕГИОНА

Государство должно заботиться о благосостоянии его граждан. Однако, в виду того, что различные виды ресурсов распределены по территории государства неравномерно, обеспечить одинаковый уровень жизни населения во всех областях практически невозможно. В связи с этим возникает потребность в разработке программ социально-экономического развития регионов, которые, учитывая особенности каждой отдельно взятой территории, позволяют добиться максимально возможного уровня её благосостояния. В современных условиях особенно актуальной остается проблема выбора направлений и принципов регионального развития. В данной статье рассматривается одно из наиболее приоритетных направлений стратегического развития Запорожского региона – технико-технологическое перевооружение металлургических предприятий.

На рубеже XX-XXI вв. началась новая фаза в развитии мирового хозяйства, связанная с интенсификацией международной экономической кооперации и интеграции. Именно она во все большей степени определяет направленность процессов, происходящих в мировой экономике – процессов непростых для анализа и весьма противоречивых по своему содержанию. Вместе с тем роль международного разделения труда (МРТ) в мировой экономике до сих пор остается достаточно весомой [2].

В мировой практике существует несколько теорий международной торговли, среди которых основными являются следующие:

- 1) Теория абсолютных преимуществ (А. Смит).
- 2) Теория сравнительных преимуществ (Д. Риккардо).
- 3) Теорема Хекшера-Олина [1].

Однако, вышеупомянутые теории справедливы не только для международной торговли. Разделение труда можно наблюдать и в пределах отдельно взятой страны, региона, области и т. д. Это объясняется тем, что развивать все сферы народного хозяйства одновременно практически невозможно даже в рамках крупных государственных объединений.

Именно поэтому основные усилия следует направлять на развитие тех отраслей, которые в силу природных и социально-экономических условий являются для данного региона наиболее продуктивными. При этом под «развитием» следует понимать тотальное совершенствование отрасли, предусматривающее:

- технико-технологическое перевооружение производственной базы предприятий;
- улучшение качества продукции;
- повышение уровня сервисного обслуживания потребителей;
- минимизацию отрицательного воздействия на окружающую среду;
- повышение уровня жизни людей и т. д.

Такие мероприятия позволят отрасли выйти на качественно новый уровень развития, что в свою очередь положительно отразится на экономике региона и страны в целом.

Для Запорожского региона приоритетным можно считать развитие металлургического комплекса, т. к. он обеспечивает около 35% всего промышленного производства данной области [6]. В то же время следует отметить, что в последние годы роль металлургии в Запорожской области постепенно снижается. За последние 5 лет произошли существенные изменения в структуре промышленного производства – удельный вес продукции металлургических предприятий снизился на 4,8%, тогда как этот же показатель для машиностроения вырос на 3,8% [3]. Это, прежде всего, объясняется снижением конкурентоспособности металлургической продукции на мировых рынках.

Именно поэтому, сегодня очень остро стоит вопрос технического перевооружения и модернизации действующих запорожских металлургических предприятий. Для этого потребуются колоссальные объемы инвестиционных ресурсов. И, по сути, сейчас можно рассматривать два потенциальных источника получения инвестиций: зарубежные инвестиции и использование собственных свободных денежных средств.